

Poutnický pracovní list

BAZILIKA SV. LUDMILY
PRAHA – VINOHRADY

Autor: Ergane - Own work, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=21410084>

CHYSTÁTE SE NA POUŤ?

Všechny informace najdete na stránkách

<https://ludmilavinohrady.cz/>

© Katechetické středisko AP, 2025

O chrámu sv. Ludmily...

Bazilika svaté Ludmily patří k nejmladším z kostelů na území Prahy 2 a zároveň je jedním z největších. Původně malá obec Královské Vinohrady byla totiž roku 1879 povýšena na město, což si vyžádalo stavbu nového farního kostela.

Autor: Jaba1977 - Own work, CC BY-SA 4.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=148709126>

Základní kámen kostela byl položen roku 1888 a stavba pokračovala podle plánů architekta Josefa Mockera. Na jeho výzdobě se podíleli slavní umělci té doby. Kostel byl vysvěcen pražským arcibiskupem Františkem kardinálem Schönbornem v roce 1893 a byly sem přeneseny ostatky sv. Ludmily a sv. Václava. Vybavování interiéru chrámu pokračovalo ještě ve 20. století.

Od roku 1974 byl kostel kvůli výstavbě metra a rekonstrukci dlouho uzavřen. Poté byla otevřena alespoň část jedné lodi, aby zde mohly probíhat bohoslužby. Slavnostní mši svatou, slouženou kardinálem Miloslavem Vlkem, byla v roce 1992 stavba znovu otevřena celá.

V srpnu 2022 byl kostel rozhodnutím papeže Františka povýšen na baziliku minor.

VÝZVA:

Podívejte se zdálky na průčelí kostela. Kolik je na něm zobrazeno lidí? Poznáte některé z nich?

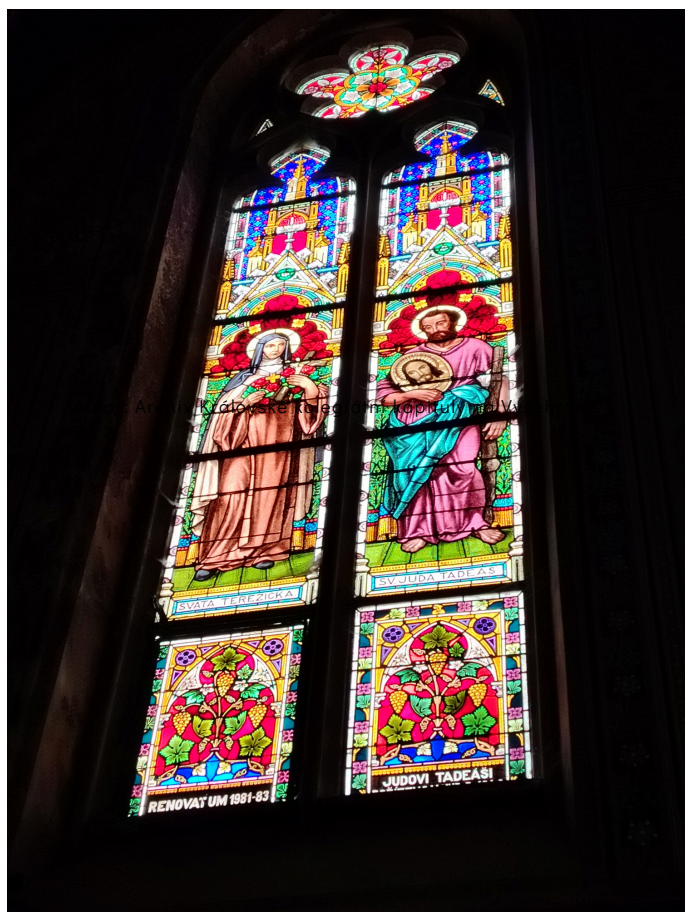
Kolem rozety - kruhového okna vidíte čtyři symboly. Poznáte, co představují?

Řešení najdete na poslední stránce!

Svatý

Svatý je především BŮH. On je jako světlo slunce, díky kterému je na celé naší planetě život a díky němuž vidíme všechny tvary a barvy. Když jsou lidé s Bohem spojeni v lásce, jsou blízko svatosti, a pak jsou Bohem prozářeni tak, jako slunce ozařuje svět a všechny věci.

Podívejme se na zdejší krásná barevná okna (vitráže) zvenčí, a uvidíme jen monotónní šedé plochy. Když však se na ně podíváme zevnitř, překvapí nás pestrá hra barev a tvarů, protože jsou prozářené světlem.

Když se necháme prosvítit Boží láskou a začneme z ní žít, objeví se všechny nádherné barvy našeho života. Objeví se Boží život v nás.

VÝZVA:

S touto myšlenkou se teď můžeme dívat na světců zobrazené v oknech baziliky. Přitom se můžeme ptát: co způsobilo Boží světlo v jejich životech?

Na některých oknech najdete i jména lidí, kteří chtěli darováním tohoto skleněného obrazu těmto světcům poděkovat. Zkuste vymyslet příběh, který se jim mohl stát - proč si vybrali právě tyto svaté?

Světla v našem životě

Druhá naše otázka může znít: co toto Boží světlo způsobilo, a ještě by mohlo způsobit v našem životě?

Podobně můžete přemýšlet i nad tím, co všechno tmavého, nesrozumitelného a zraněného bychom ještě mohli a měli Bohu nabídnout, aby to vše prozářil svým světlem.

Každý z nás v životě bojoval s chvílemi smutku, nejistoty a pochybnosti. Tehdy nám mohou pomoci ti, kteří dokážou být světlem v našem životě. Nabízejí nám podporu a povzbuzení, když to nejvíce potřebujeme, a jejich porozumění nám pomáhá překonat tmu a opět nalézt naději. Mohou to být rodina, přátelé a kamarádi, ale i světci – naši přátelé v nebi. Být takovým světlem je dar, který obohacuje nejen obdarovaného, ale i toho, kdo jej dává.

VÝZVA:

Vyber si jednoho svatého, který tě nejvíc zaujal, vyfoť si ho, občas se na tento obrázek znovu podívej a připomeň si to, co tě na něm zaujalo.

Kazatelna

Prohlédni si dobře kazatelnu v přední levé části kostela. Pokud na ní nevidíš zblízka: na jejích bocích jsou evangelisté se svými symboly – Lukáš s býkem, Matouš s člověkem, Jan s orlem a Marek se lvem. Těchto symbolů jsme si všimli už na průčelí kostela.

Kazatelna dřív sloužila k přednášení čtení z Bible a kněz z ní také přečtené úryvky vysvětloval – kázal.

Dnes se více k tomuto účelu používá pult, který bývá po straně vpředu u oltáře, který je někdy ozdoben podobně jako kazatelna.

VÝZVA:

Zkus tento pult v kostele najít a prohlédnout si ho. Víš, jak se mu říká? Když doplníš jména světců (všichni jsou tu na vitrážích) dozvíš se to v tajence!

				N	E	Ž	K	A
				A	R	T	I	N
B	A	R		O	R	A		
		V		J	T	Ě	C	H
	V	I		C	E	N	C	

Maria - hlašatelka Boha

Pojďme se podívat na malby za kazatelnou – zobrazují události ze života Panny Marie.

Maria slouží živému Božímu slovu. V Lukášově evangeliu Maria odpovídá Alžbětě na její pozdrav slovy: Velebí má duše Hospodina. Tato modlitba, které říkáme Magnificat, je celá složená ze slov Písma.

Mariiny myšlenky jako by souzněly s Božím myšlením a jeho slovy. Evangelium o ní píše, že Boží slovo uchovávala ve svém srdci a přemýšlela o něm. To by mohla být velká výzva i pro nás!

Maria je tedy podobná kazatelně: ona kázala svým životem slovo Boží. Podobně bychom to mohli zkusit i my... Nenásilně, přirozeně a třeba i beze slov.

VÝZVA:

Podívej se podrobně na obrazy ze života Panny Marie za kazatelnou a přemýšlej chvíli nad tím, co všechno se odehrálo v jejím životě díky tomu, že byla otevřená Božímu slovu!

Jak vypadá Ludmila?

Tento kostel je zasvěcený sv. Ludmile, babičce sv. Václava – to znamená jedné z prvních světic našeho národa. Díky tomu zde najdeš několik jejích zobrazení.

Ještě než vstoupíš do chrámu, můžeš se podívat nad vstupní portál a tam ve výšce asi 14 metrů, nad kulatým oknem – rozetou, uvidíš její sochu.

Dále ji najdeš v kostele na vitráži (prosklené okno) v levé části lodi, kde je zobrazena hned vedle sv. Prokopa. Nakonec v levé příčné lodi baziliky je umístěna velká vitráž, která ukazuje závěrečnou scénu Ludmilina života.

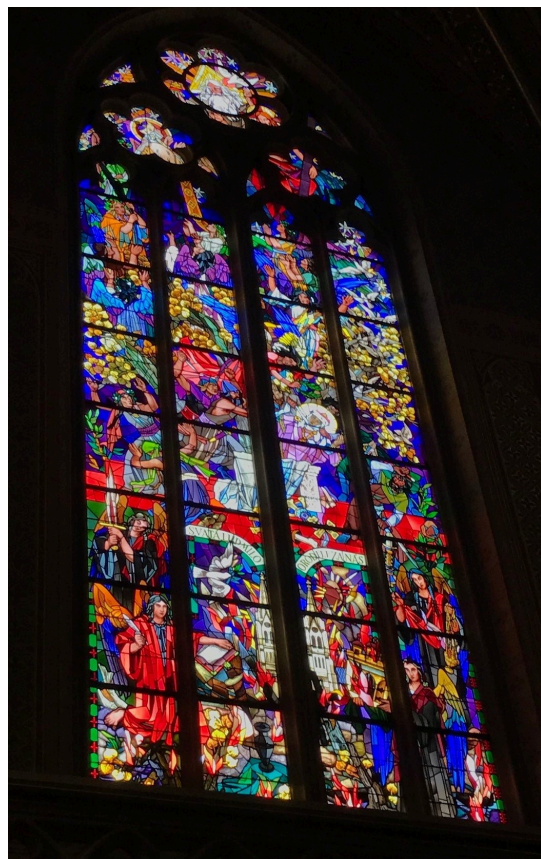
VÝZVA:

Najdi v kostele Ludmilu, jejíž obrázek je na této stránce. Poznáš, který světec stojí vedle ní? Napiš sem jeho jméno!

Všechna zobrazení sv. Ludmily si dobře prohlédni. Co mají společného? Můžeš si to sem poznamenat!

Obráz mého života

Zastavíme se v levé příčné lodi u vitráže zobrazující závěr Ludmilina života. Uprostřed vitráže vidíme Ludmilu a v její těsné blízkosti její vrahy Tunu a Gommona. Víš, jakým způsobem připravili Ludmilu o život? Kolem nich je mnoho andělů, kteří jakoby popisují celou událost z Božího pohledu: jeden anděl zapisuje tuto událost do knihy života, další drží meč na znamení Boží odplaty, další drží v rukou obraz tetínského hradu, kde se celá scéna odehrává, jako by říkal: „toto místo je posvátné“, další anděl dává na Ludmilinu hlavu zelený vítězný věnec.

Autor: unsplash.com

VÝZVA:

Zkus všechny tyto anděly najít. Pak si uvědom, že i na každou událost našeho života se Bůh a andělé dívají svým originálním způsobem. Vyber si nějakou výraznou událost ze svého života a přemýšlej chvíli nad tím, jak se asi na ni dívá Bůh.

Nezapomeň přitom na to, že Bůh se na Tebe a události tvého života dívá hlavně s velkou láskou!

Řešení ze strany 2: Na průčelí je celkem sedm lidských postav.

Kolem rozety jsou kruhy se symboly čtyř evangelistů - je to býk (Lukáš), orel (Jan), lev (Marek) a člověk (Matouš). Návrhy zdejších symbolů pocházejí od malíře Josefa Čapka.